

СВОБОДА SVOBODA УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 128. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 6-го червня 1941.

No. 128. Jersey City, N. J., Friday, June 6, 1941

VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЗВІТ АМБАСАДОРА ВАЙНЕНТА

ВАШИНГТОН. — В офіційних колах тепер говорять, що ціллю для якої приїхав з Лондону до Америки американський амбасадор Вайнент, є це, що він привіз для уряду фахові опінії про ведення війни і про ті мілітарні помилки Британії, які вона поробила в перших початках війни. Ходить про те, щоб Америка, яка теер також готується до війни, не поробила подібних помилок.

В дипломатичних і журналістичних колах Вашингтону і цілої Америки вперто кружляли вістки, що Вайнент привіз з собою звіт з дуже прикрого положення Англії і водночас домагання до Америки, щоб Америка, яка тепер також готується до війни, довше не видержить. Вайнент, хоч не дав журналістам точного вяснення, чого суди приїхав, але рішуче заявив, що це неправда, начеб він привіз звіт про катастрофальне положення Англії, тимбільше її домагання, щоб Америка вступила до війни. Ті вістки, говорив Вайнент, є сфабриковані в Берліні.

ЗАТОПЛЮВАННЯ НЕДАЛЕКО АМЕРИКАНСЬКИХ БЕРЕГІВ.

НЮ ЙОРК. — В ньюйорських корабельних колах говорять, що зпоміж вісьмох кораблів, затоплених недавно німецькими субмаринами на Атлантийським океані, чотири пішли на дно недалеко американських берегів. Та полоса, в якій затоплено згадані чотири кораблі, є патрульована американськими воєнними кораблями.

НАКС. ПРО ПАТРОЛЮВАННЯ.

ВАШИНГТОН. — Секретар Флоту, на запит журналістів, відповів, що не знає добре на скільки успішним є американське патрулювання Атлантийського океану. Бритійці кажуть, що те патрулювання приносить їм користь, казав Накс. А дотепер твердження британців показувалися все правдивішими.

БІЛЬШЕ НОВИН ПРО ВІЙНУ.

НЮ ЙОРК. — Сер Джералд Кемпбел, що дотепер був британським міністром до Америки і був тут другим, щодо ранги британським дипломатом, заявив, що тепер він став головою інформаційної британської служби на терені Америки. Відтепер, говорив він зібраним журналістам, Британія через нього буде подавати далеко більше новин про те, що діється на воєнних теренах, зокрема, в якій спосіб Англія зужитковує воєнні матеріали, прислані їй Америкою. Дотепер, казав він далі, Британія не хотіла дуже втручатись в американські внутрішні справи і впливати на них при помочи пропаганди. Але з огляду на те, що американці приносять великі особисті жертви в користь Британії, вони також мають право жадати більших інформацій про те, в якій спосіб ті жертви Британія зужитковує. Він обіцяв давати виключно правдиві факти, навіть коли б вони не були приємні.

ПОМЕР КОНГРЕСМЕН ЕДЕЛСТАЙН.

ВАШИНГТОН. — Тут помер наглою смертю конгресмен Майкел Еделстайн в 53. році життя. Він саме скінчив в федеральнім конгресі промову, в якій відбивав закид конгресмена Ренкіна, начеб жиди і міжнародні банкіри хотіли втягнути Америку до війни. Після промови він вийшов до почекальні і там дістав серцевого атак, та в кількох хвилинах помер. Майкел Еделстайн походив з східньої долішньої частини Нью Йорку, в якій живе чимало американців українського походження. Він нераз приходив на їхні свята і наради. Минулого року в Вашингтоні він виголосив привіт до конгресу американських українців. А 25 травня ц. р. він виголосив промову на банкеті Союзу Українських Бизнесменів в Нью Йорку.

ПЕРЕСУНЕННЯ КОРАБЛІВ.

ВАШИНГТОН. — Американська морська комісія заявила, що вона знов пересуває 375,000 тон корабельної містоти на службу Британії. Дотепер вже пересунуто на службу Британії 900,000 тон кораблів. А ще пересунуть більше, до повної суми двох мільйонів тон.

В будівельно-корабельних доках говорять, що тепер що тижня Америка будує по 15,000 тон кораблів, а вже в вересні цього року робота буде приспішена до тої міри, що будуть будувати по 70,000 тон, себто по одному кораблеви щодня.

„ЛІТНИЙ ЧАС“ ДЛЯ ВСІХ.

ВАШИНГТОН. — Щоб заощадити електричну енергію, якої тепер потрібно для воєнного промислу, бюро заряду продукції натискає, щоб по всіх місцевостях впровадити „літній час“.

„ПАРИТИ“ ДЛЯ ФАРМЕРІВ.

ВАШИНГТОН. — Банковий конгресовий комітет вніс законопроект, на основі якого загварантованоб американським фермерам ціну на їх продукти таку, яка виносилася 85% відношення цін в роках перед першою світовою війною.

АМЕРИКАНСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАТИРАЮТЬ СЛІДИ

Перед стейтовим комітетом Геп-Кудерта, який досліджує в ньюйорським стейті діяльність комуністів, зізнавало чотирьох комуністичних провідників. Вони не хотіли давати ніяких пояснень, а коли ї вдалось комітету дещо з них вивуудити, то сталося це під загрозою кари. Вони, серед них Ізраель Амтер, який з боку комуністичної партії кілька разів кандидував на різні високі федеральні уряди, говорили, що вони не знають, хто належав до комуністичної партії, бо комуністична партія цілий список своїх членів спалила. Колиж ходять про особисті звязки, то вони також нікого не знають, бо в комуністичній партії вони кликали себе першими іменами, а даліше про нікого ніщо не питали. Коли члени комітету закидали їм, що комуністична партія в той спосіб хоче не допустити до вгляду з боку уряду, то вони відповідали, що в Америці є демократія і це їм вільно робити.

Перед згаданим комітетом зізнавав також Бенджамин Гітлов, колишній чільний комуністичний провідник, а навіть свого часу кандидат на заступника президента Злучених Держав Америки, з боку комуністичної партії. Гітлов описав посварився з іншими комуністами через політику Сталіна і виступив з цієї партії. Далі він почав розкривати її діяльність. Той Гітлов тепер сказав, що комуністична партія мусіла той список десь заховати в тайне місце; звичайно вона мала кілька списків, а з них один все вислала до Москви.

Згаданий стейтовий комітет вислав урядове запрошення, („супіну“) кільканацятьом учителям ньюйорських університетів, які також знаходяться під закидом приналежності до комуністичної партії. Ті комуністи протестували проти цього, та покликалися на американську конституцію, яку, між іншим, вони поставили собі в програмі знищити.

ЗАВЗЯЛИСЬ СТРАЙКУВАТИ

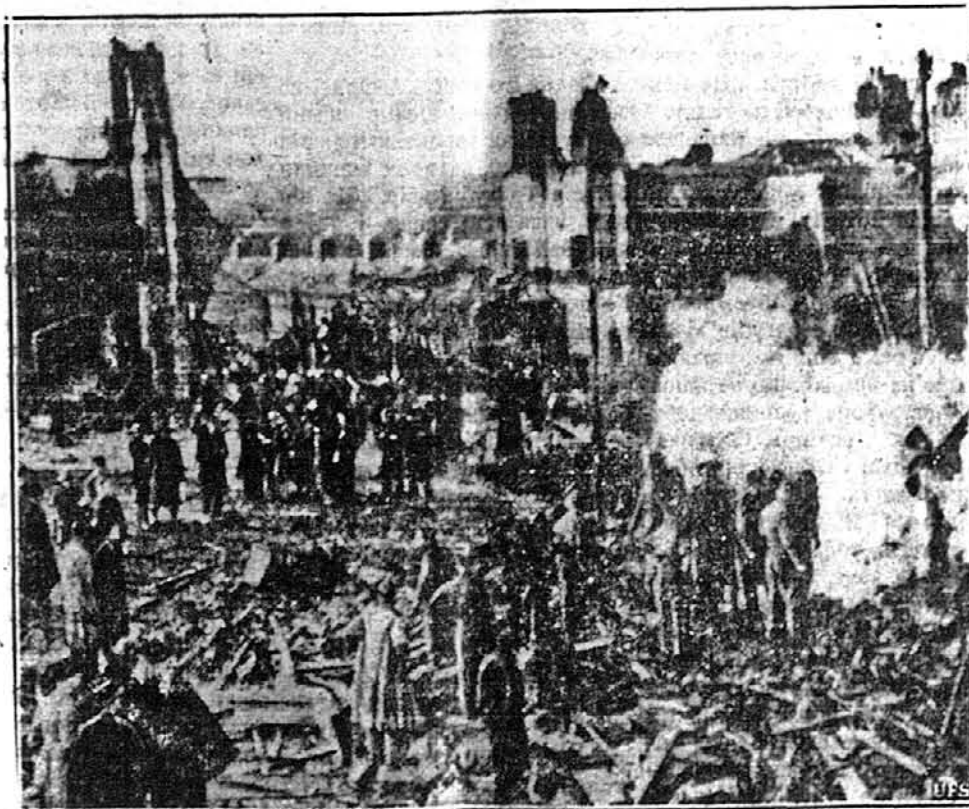
Юнія деревообробних робітників, яка вийшла на страйк і змусила в той спосіб перервати працю 12,000 робітників, заявила, що вони не хочє свого спору передавати державному роземному суду, а буде далі страйкувати, доки власники не виконають вповні її жадань. З боку уряду була пропозиція, щоб робітникам дати ту підвишку платні, якої вони домагаються, але з тим застереженням, що коли справа буде розглянена і підвишка покажеться завелика, можна буде знов обмешити цю підвишку. Страйкуюча юнія не хоче жадних застережень в тій справі, а державний роземчий комітет назвала інституцією, створеною до ламання страйків.

КОНФЛІКТ МІЖ ФРАНЦІЄЮ І БРИТАНІЄЮ РОСТЕ

З Анкари, столиці Туреччини, доносять американські кореспонденти про дрібну щодню складку нафти в пристані Бенруті, що є під французьким мандатом. Це означає, що французи не відступають від свого заміру взяти цілу Сирію під свою контролю. Французький уряд, який контролює Сирію, заперечує, що там є німецьке військо. Він теж вислав до Сирії спеціальних військових експертів для оборони. З другого боку в Палестині вже є ген. Голь і ген. Катру, командири армій „вільних французів“, що перемовляють з британською командою у справі перебрання влади в Сирії.

НІМЕЦЬКОГО КАЙЗЕРА ПОХОВАЮТЬ В ДОРНІ

Вільгельм II, бувший німецький кайзер, що помер в Дорні (Голландія) в 83. році життя, не буде похований на німецькій землі, а в Дорні, так як він собі цього бажав. Він не хотів вертати до Німеччини за життя, якщо Гогенцолернам не буде привернений престол. Найцікавіше було те, яке було його відношення до Гітлера. Того він ніколи не висказав. Але його наймолодший син заявив, що „хто є проти фірера, той є проти Німеччини“. Кайзер не заперестував проти цього. До самої смерті інтересувався воєнними подіями і зазначував на воєнній мапі кожного дня події на фронтах. З Гогенцолернів вступило 13 членів до армії, з яких два згинувли. Однак прохання наслідника престолу вступити до армії, відкинуто. При вмираючім кайзері була найближча родина. Гітлер прислав вираз співчуття і дав дозвіл на те, щоб поховати кайзера з усіми військовими почестями. Про кайзера пишуть, що він був довгий час найбільш знавидженою особою в світі. Та в останніх роках ненависть притихла. Приятель кайзера, американець Бігалов, подає, що кайзер бажав замирення аліантів з Німеччиною і спільного походу проти большевиків, яких уважав найбільшими ворогами людства.

ТАК ВИГЛЯДАЄ СТОЛИЦЯ НЕВТРАЛЬНОЇ КРАЇНИ ІРЛАНДІЇ. — Це не Лондон, столиця воюючої Англії, або Берлін, столиця воюючої Німеччини, а Дублін, столиця неутральної Ірландії, по важкому бомбардуванні дня 31. травня. Значці ствердили, що відомки бомб походять з Німеччини, і ірландський уряд вніс формальний протест до нацистичного уряду. У бомбардуванні згинувло принаймі 30 осіб, а 300 інших вийшло з поважними покаліченнями.

ПАРТІЯ ПРАЦІ ЗА БОРІТЬБУ З НАЦІЗМОМ, НАЙБІЛЬШИМ ВОРОГОМ СОЦІАЛІЗМУ

ЛОНДОН. — Бритійська Партія Праці закінчила свої конвенційні наради резолюціями, якими виявила, що вона думає про війну та про те, що має бути по війні. Отже Партія Праці заявила, що тільки перемога Британії може забезпечити здійснення тих ідей, які партія заступає. Нацизм є такий найбільшим з усіх тих ворогів, яких колинебудь мав соціалізм. Бо соціалізм, кажеться в резолюції, означає пошану людини людиною, а це нацисти заперечують. Масове безробіття, кажуть далі резолюції, не існує у війні, то повинно не існувати і в часі миру. Фінанси є в часі війни на службі політичних цілей, а не їхнім паном. Так повинно бути і в часі миру. Ту боротьбу ведеться на те, щоб Британія могла надалі остати вільною, а її жителі вільними людьми.

ПРО СПІВПРАЦЮ З АМЕРИКОЮ.

При дискусії говорив, між іншим, міністер Артур Веджвуд і зазначив, що Злучені Держави по тій війні відграватимуть іншу роль від тої, яку вони відіграли по першій світовій війні. Веджвуд підкреслив, що він переконаний, що по війні прийде до дуже тісної кооперації між Британією і Злученими Державами.

СОВЕТИ ГОТУЮТЬСЯ ЩОСЬ ЗАХОПИТИ.

МОСКВА. — Для Советів надходить нова нагода, щось скористати з нещастя інших. Іде тут про воєнні події в Малій Азії, та про те, що війна готова поширится на дальші азійські території. Совети мабуть готуються знов „уступити“ Гітлерови, а за те дістати якісь нові землі. Це є в правдоподібно причиною нових „модерних“ маневрів, що їх Совети переводять в Узбекистані, зокрема в Таджики, столиці цього краю. Маневри ведуться на такий лад, що нагадують війну між парашутистами на Кавказі.

ЛОНДОН. — Гітлер має домагатись дозволу на перехід німецьких військ до Ірану й Іраку. Властиво іде про те, щоб Совети і Німеччина на ті краї разом напали, що означало б втягнення Советів у війну, про що іде Гітлерови. Якщоб Совети не хотіли цього зробити, то, як говорять слухи, Гітлер готов напасти на Україну і Кавказ. А тої погрози Сталін найбільше боїться.

НОВА ПОЛЬСЬКА ПОГОЛОСКА ПРО „УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕГІОН“.

ЛОНДОН. — Польська пропаганда розголошує, що до Варшави прибув ген. Павленко, щоб обняти провід над українськими легіонами, що творяться в Генеральнім Губернаторстві. Це ніби ті „легіони“, про які розпускають вісти польські урядові чинники в Англії вже від року.

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР У ПАПИ.

РИМ. — Папа прийняв на аудієнції Казимира Папе, амбасадора польського уряду на вигнанню. Поляки толкують собі це так, що Папа тим кроком не визнає повалення Польщі.

НОВІ ДВА „БРАТАНКИ“.

РИМ. — Мадярського прем'єра Ладіслава Бардоші приймають в Римі з великими парадними та запевняють про „мадлярсько-італійську приязнь“, якої вислід буде такий, що Німеччина й Італія матимуть більшій взгляд на Мадяричину. Це толкують собі тим, що Мадяричина знов збагатиться коштом сусідів, мабуть Румунії.

НЕВДОЛЕННЯ В ХОРВАТІ.

ЄРУСАЛИМ. З того, що доносять з новоутвореного „хорватського королівства“, виходить, що в Хорватії панує загальне невдоволення, та що з Анте Павелічем, президентом нової влади, ніхто не солідаризується. Утворення „королівства“ вважають видумкою Гітлера на те, щоб вдоволити італійців за те, що втратили „королівство Етіопія“.

ВИКИДАЮТЬ ЗА ПРАВДУ.

МОСКВА. — Совети видалили британського кореспондента, Джана Скату, за те, що писав про совети в лондонській „Нюз Кронікл“ в „обидливий“ для Советів спосіб.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ПЛАН ЗЛУЧЕНОЇ ЄВРОПИ.

БЕРЛІН. — Це витвір фантазії, що Гітлер хоче проголосити „Злучені Держави Європи“, як це подав в американських газетах д-р Мартин Фукс, бувший начальник пресового департаменту австрійського уряду. Таке проголошення нацистівськй урядові кола. Фукс покликався на інформації архикнязя Оттона, претендента на престіл Габсбургів, що тепер перебуває в Америці. Та Отто заперечив, будьтоби він подав такі інформації до оголошення.

ШВАЙЦАРІЯ ЗАЖУРЕНА.

БЕРН. — Швайцарія це ще одинока країна в Європі, в якій ще можна дістати без карток молоко, хліб та сир. Таке заявив бувший президент швайцарської конфедерації. В Швайцарії є ще повна свобода слова, якої нема десьде. Але, казав Марсел Голаз, живемо в дуже тяжких часах. Будущина невідома. І то така, що треба надіятись, що завтра не може принести нічого доброго.

ВІД ІВАНА ЛЮТОГО ДО СТАЛІНА

„Ізвестія“ з 30. квітня подають обширну статтю на основі розмови з заслуженим діячем мистецтва С. Айзенштайном про нову фільму, присвячену Іванові Лютому, яку він тепер виготовлює. Зазначено в ній наступне:

„Маючи сімнадцять років він самовласно королював на самостійне царювання, вперше в історії Росії (Московщини), всупереч сусідам, царю і папі, який не хотів визнати цей політичний акт правним. Маючи двадцять років він (не він, а Курбський) здобув Казань, поклавши тим самим кінець татарській неволі, а відтак завоював Казанське і Астраханське царство. Мало хто з історичних осіб виступає так часто, в творах мистецтва (хіба московського), як Іван Лютий. Але до нас дійшли головні оповідання про страждання опричників. Не були скупі на чорні барви в своїх описах авантюристки Таубе і Крузе, опричник Штаден та інші, що знаходили часом непереривну гостинність під дахом московського царя, який запрошував до себе майстрів, фахівців і купців. Загріті Москвою ці чужоземні агенти наповнювали свої кишені і винохували шляхи, якими можна було дістатися до меж величезної московської держави, щоб накласти на неї чи поневолювати в господарським відношенні. До плянів таких нападів залучалося опричнина московських земель, щоб захоплювати до нападів на них. Служили стремління держави здобути вихід до Балтійського моря видавалося в Європі мало не новою навагою гунів (зрештою цілком слушно), перехоплювати товари, які йшли через прибережжя Лівонію, та грабувати зустрічний потік товарів до Московщини було надто спокійно і пожиточно, щоб не мо-

білізувати для цього перешкоди і отрути памфлетів. Не шкодував цієї отрути й колишній геройський здобувач Казані, князь Андрій Курбський, що поповнив пізніше зраду і перейшов до Жигмонта та організував інтервенційні напади на батьківщину. Увільнити історію Івана Лютого від брехні і перекручувань, спіраючись на характеристики цієї доби дані К. Марксом, значить побачити зовсім інше образ московської держави XVI віку. Опричнина була опертям царя Івана в його боротьбі. Один з її творців Алексій Басманов є героїчним оборонцем Рязані від кримських татарів. Федька Басманов, що танцював в сарафані (московський жіночий одяг) розважаючи царя (що він окрім садизму мав і інші збочення, є відкритим Айзенштайном) був також одним з вояводів. Я пильно досліджував історію, народні пісні і перекази про Івана Лютого, результатом чого й був цей фільм.

Уваги заслуговує те, що московський уряд переходить від культу Петра I, започаткував якого Сталін зрадив, не наслідуючи і пальцем, рушити проти загрози Дарданелів, до культу лютого царя, а головню тому, що ним доводилося, як мало змінилася Московщина й її відносини до Європи протягом трьох соток років. І справді, в цій фільмі можна побачити те саме хижацьке здобуття чужих культурних країн, боротьбу за Балтійське море, недовіря і ненависть до чужинців, страх перед чужоземними „агентами“ і „інтервенціями“, високі проти „буржуазних“ царів і пап, пониження людської гідності до танців, „генералів в сарафанах“ і терор і знів терор без кінця і краю.

ральні багатства цієї частини України, як найважливіший фактор економіки цілого СССР. Зокрема підкреслив він велике індустріальне значіння до- нецького басейну й Кривого Рога, багаті на різні мінерали, та розвиток індустрії в Харкові, Києві та інших більших українських містах. Але московсько-большевицький централістичний уряд перешкоджає повному промисло- вому розвитку України, вдержуючи її, як і інші окуповані країни, в стані своєї ко- лоніальності. Характеристичною рисою політики Москви: супро- тив Києва — це всестороння експлуатація України. З метою пропаганди й маскування своєї експлуатаційної політи- ки, Москва часто вихваляє й прибільшує індустріальний розвиток України, доклавши большевицьким режимом. То- му не завжди слід вірити в советські цифри. Існуючий ще індустріальний недорозвиток України треба приписати ви- ключно експлуатаційній полі- тики Москви, бо потенці- ально сама Україна здібна до повного упрямисловлення. Доповідач стверджує рівнож- велике значіння Чорного мо- ря для України, яке відкриває їй морський шлях до Серед- земного моря. Одеса — це го- ловна модерна пристань Ук- раїни й місто поважного тор- говельного значіння. Потім зупинився проф. Рікарді нах характеристикою Басарабії, північної Буковини та Галичи- ни, Волині й Полісся, земель, які недавно окупувала совет- ська Росія. Басарабія й Бу- ковина це різнічні терени з незвичною лісовою промисло- вістю. Терба зазначити, що до- повідач перебільшив трохи скількість румунського насе- лення на цих теренах, зокрема в Басарабії. Галичина й Во- линь навісвітлені проф. Рікарді це багаті різнічні терени. Крім цього в Галичині знахо- диться нафта в дрогобицько- босненській околиці.

Реасумуючи, треба стверди- ти, що доклад відповідав май- же об'єктивній науковій точ- ності. Прелегент закінчив до- клад висловленням віри в бу- дучність української нації, я- ка, коли створить свою вла- сну незалежну державу, стане важливим політичним, еконо- мічним і культурним чинни- ком в Європі.

ЕГИПЕТ ЗІРВАВ З СІРІЄЮ

КАIRO. — Новий конфлікт наближається. Єгипет зірвав з Сирією, проголосивши її те- риторією, що є „під німець- кою окупацією“.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Вражіння з конвенції У. Н. Союзу.

Вже кілька тижнів упило від конвенції У. Н. Союзу. Це був величавий зїзд щирих працівників нашої організації. Кожний член знає, що Батько Союз не любить таких деле- гатів, які передтим не виявили якоїсь діяльності в його ря- дах. Тому ті, що планували бути делегатами, мусили пе- редтим, по своїх відділах ту ді- яльність виявити. Інакше їх не вибрано делегатами.

На конвенції кожний з деле- гатів бажав висказати свою думку і нею причинитись до добра нашого Союзу. А що цього разу людей було біль- ше, ніж коли небуло передтим, то й тяжко було всіх задово- лити і кожному дати цей го- лос, як він лиш до нього зго- лосився. Нераз голова конвен- ції мусив нагадувати, щоб хтось сидів, та чекав своєї черги. Нераз роздавалися про- тести, або домагання, що „це справа формальна“. Та тра- пилися і такі, що гнівалися, а навіть думали застрашити кон- венцію закидами, мовляв, „тут нема демократії“. Були й такі, що прихили підбехтані зазда- легід ріжними очорнючими лєтучками, які кидали боло- том на найкращих союзних працівників.

Та конвенція все це розваж- но передумала і ці негідні клевети відкинула, а всім го- ловним урядникам укліла од- ноголосно втом довіря. Бо факти говорили сильніше, ніж клевети. А ці факти казали, що за чотири останні роки, від попередньої конвенції, наш Союз зріс на вісім тисяч чле- нів, а на півтора мільона до- лярів майна. Це найкращі свід- ки, чи головні урядники були добрі, чи лихі?

А тепер, коли будуть впро- ваджені всі ті ухвали, які ух- валила конвенція, або ті при- поручення, які конвенція пере- дала головному уряду до то- чного вирішення, то наш Союз ще більше зросте. Бо в тих ухвалях і припорученнях є передбачені ріжні „полекші“ для членів, та для урядників відділів.

Замітним на останній кон- венції було це, що було бага- то молоді. Було близько сот- ки молодих делегатів. Вони мали вечорами свої окремі на- ради, на яких поважно заста- новлялись над союзними справами і приходили до пев- них заключень. Союз за остан- ні роки поміг їм багато зорга- нізуватися і повторити ріжні спортивні дружини. Вони оці- нювали це і укладали план праці на будуче.

Приємно було побачити Пенсильвійського губернато- ра А. Джеймса, який прийшов на нашу конвенцію, щоб при- витати делегатів. Він заявив, що це найбільша цього роду конвенція, яку йому приходи- лось в Гарисбурбі вітати.

Тепер залишилась нам пра- ця. Ми говорили і передуму- вали не одну справу на кон- венції. Тепер треба ці думки переводити в життя, щоб наш Союз за чергові чотири роки зріс бодай в такім самім від- ношенні, як зріс за минулі.

Н. Давискиба, гол. радний У. Н. Союзу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. — Місячні збори Тов. Дархашинна, від. 275, відбулись в неділю, 8. червня, в годині 6. вечір, в селі церковній. Тож проситись членів прибути чис- лено на збори, які будуть цікаві, бо делегат здатє звіт з 20. конвен- ції. Рівнож проситись вирішати то- чо свої належності, до яких членів обов'язані. Подати адресу теперіш- нього фін. секр., щоб члени зна- ле вдатись вразі потреби: М. Ob- chowsky, 217 East 6th St., New York, N. Y. — В. Юрчи, Ред. секр.

ЕРНЕСТ БЕВІН,

бритійський міністер праці, що недавно в своїй радіовій промові закликав американ- ських робітників відкинути всякі думки про можливість замирення Гітлера.

М-Р І. КОРОВИЦЬКИЙ: ХРИСТІАНСЬКА УКРАЇНА

Дня 27. лютого у Варшаві відбувся відчит м-ра І. Коровицького на тему: „Християн- ська Україна“. Відчит відбув- ся заходом Освітньої Секції Братства св. Первозв. Апоста- ла Андрія, що його недавно о- снував владика Палладій. Вла- дика докладає всіх зусиль, щоб Братство вело живу ре- лігійну та національну робо- ту. На вічній був присутній владика, що його сердечно привітав голова УОТ, В. Ба- гацький. Тема владича та дуже цікава, тим паче, що підхід до неї був зовсім оригіналь- ний. Прелегент, підійшов до неї дуже вміло та вдатно й по- трапив зацікавити слухачів. Він торкнувся психологічної сторінки світоприймання в ре- лігійних справах у нас, в Ук- раїні, підкреслюючи іншу то- своєрідну прикмету в цих справах. Далі підкреслив, що справа релігії ніколи україн- цям не була байдужа. Накрес- люючи світоприймання в ре- лігійних справах на Заході і Сході, подав прелегент бага- томен учених заходів і сходів. Насвітлюючи боротьбу, що йде між добром і злом, преле- гент підкреслив у християн- ській релігії важний момент, а саме, що наша релігія не є па- сивна, але активна. Через те, що святі війни дають ведуть- ся і будуть вестися, прикла- дом може служити Іспанія.

Присутні нагородили цей ці- кавий відчит рисними опле- скани. Владика сердечно поди- кував прелегентові за цей пер- ший відчит з рамені Братства св. Перв. Ап. Андрія. Потім сам владика коротко зясував вагу релігії в історії нації, під- креслюючи активність нашої релігії, бож сам Бог, як ска- зав владика, покликав нас до вічної боротьби — шукати вічної правди. Андрійське Братство у Варшаві виступить тепер із цілим циклом відчи- тів на релігійні теми.

Найбільшим метеором, який коли викопано з землі, була брила заліза, важуча 50 тонн. Він упав у Бембуріто, Мек- сико.

ЕВХАРИСТИЙНИЙ КОНГРЕС В ШІКАГО

ПРИ ЦЕРКВІ СВ. О. НИКОЛАЯ
25--29 червня 1941

„ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ ВСІ“...

БРАТИ, СЕСТРИ, УКРАЇНЦІ! Христос нас всіх кличе, щоб ми Йому поклонились, — а за поपालені, збещені церкви наші, за зруйновані міста-села, за розбиті родини, за нещасних мучеників братів-сестер, за опечалених батьків-матерей, за опущену україн- ську дитину-сироту, за безталанну вдову-сироту, спіль- ну Неньку Батьківщину спільно-широ помолились!

НЕДІЛЯ, 8. ЧЕРВНЯ 1941., ГОДИНА 7:30 ВВЕЧІРІ

PERTH AMBOY, N. J., УКРАЇНСЬКА САЛЯ, 766 STATE STREET.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРОХІЇ

випадується

КОНЦЕРТ ПІСЕНЬ І АРІЙ

який виконає

Ольга Лепкова

ОПЕРОВА СПІВАЧКА ЗО СТАРОГО КРАЮ

Білету 50 цт. На цей рідкий і цікавий концерт за- прошується усіх українців з Пер Амбой і околиці.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Я.

ЗАХОДОМ БРАТЦЬ, СЕСТРИЦІВ І ТОВАРИСТВ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ПОСАФАТА

випадується на дохід парохії

П-К-Н-К

В НЕДІЛЮ, 8. ЧЕРВНЯ (JUNE 8, 1941)

НА Г У Д М А Н.

Уряди Братств, Сестрицтв і Товариств зивають своїх членів, щоб обов'язково явились на цю пісню.

УВАГА! ІОНКЕРС, Н. Я. УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПАРОХІЇ СВ. МИХАІЛА, при співучасті хору „Боян“

випадується, сценічну картину на 4 дії під назвою

„РІДНА КРОВ“

В НЕДІЛЮ, 8. ЧЕРВНЯ (JUNE 8, 1941)

В СЛОВЕНСЬКІЙ ГАЛІ („HOLY TRINITY HALL“)

TRINITY STREET, cor. WALNUT ST., YONKERS, N. Y.

Початок у годині 4. пополудні. Вступ 50¢, для дітей 15¢.

Режисер п. М. Фатюк.

По представленню БАЛІВ до пізньої ночі.

Музика першорядна. За добру забаву рунить Комітет.

УВАГА! ФІЛАДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ОКРУЖНОЇ РАДИ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В ФІЛАДЕЛЬФІЇ, ПА.,

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ

В НЕДІЛЮ, 8. ЧЕРВНЯ (JUNE 8, 1941)

В CHESTNUT HILL (ФАРМА ПРОЦИКА).

Початок у годині 2. пополудні.

Програма величава. Ритмічні вправи й гагілки, виведені член- цями С.У.А. Орхестре Дівоної Академії з факс Чейз. Промови, а опісля танці. Музика КУЗБИТА. Весела забави для старших і молоді.

Буфет з українськими стравами й смачні напійки.

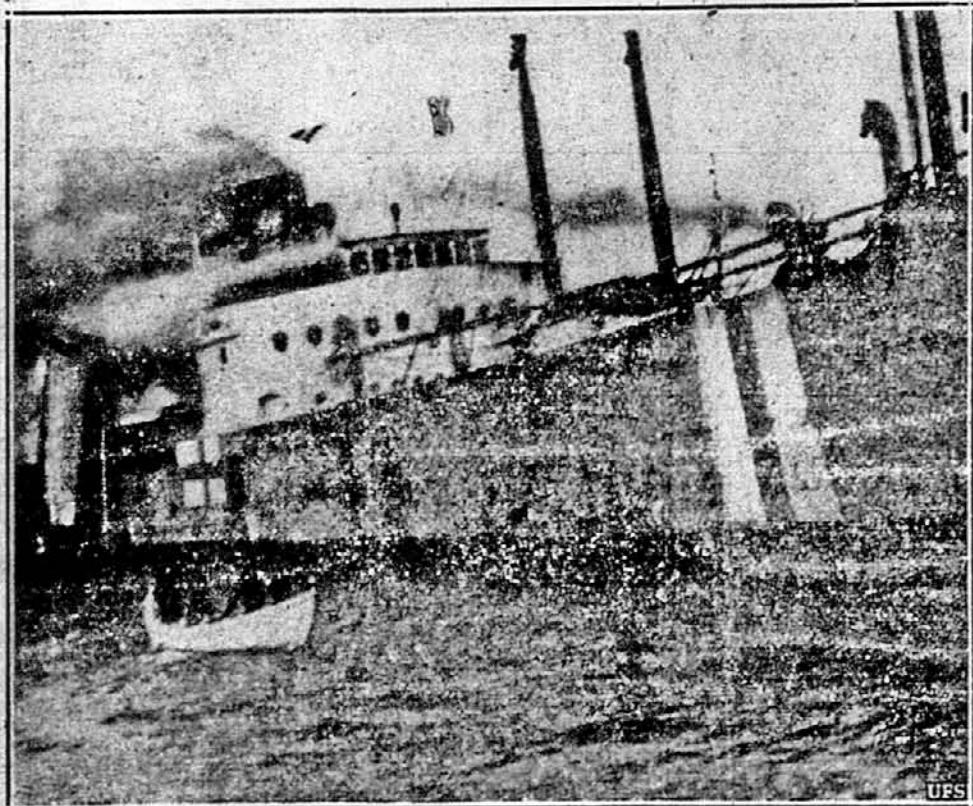
Запрошуємо всіх українко і українці з Філадельфії й околиці, також окличні й дальші відділи Союзу Українок Америки.

128 Комітет Окружної Ради С.У.А.

Доклад Проф. Ріко Рікарді Про Україну

Дня 2. квітня в Римі відбув- ся заходом Італійського Ко- ролівського Географічного То- вариства доклад проф. Ріко Рікарді на тему: „Географічні аспекти України“. Доповідач, — відомий італійський гео- граф, що подорожував у цілях географічних студій по багатьох країнах. Між іншим подорожував він також і по Україні та познайомився з її географією, економікою, на- родним побутом і політичним положенням. Доклад почався

накресленням українських ет- нографічних кордонів і кон- спективним переданням істо- рії України від найдавніших до останніх часів. З черги проф. Рікарді подав геогра- фічну характеристику окремих частин України з узяження- ням їх економічних ресурсів. Почав зі Східних Українських Земель, описуючи їх геогра- фічний характер і подаючи їх надземні і підземні багатства. Доповідач схарактеризував сільсько-господарські й міне-

ЗАТОПЛЕННЯ НІМЦЯМИ.—Один з фінських пасажирів, що був на фінському ко- раблі „Кароліна Торден“, як німці його збомбардували коло норвезького бере- жа, зняв цю фотографію з нього, як він уже горів і скоро потопав. З нього звисає рятунковий човен, котрий моряки відій пробували спустити на воду, але не встигли. Білі плями на кораблі це знаки, що корабель нейтральний, себто не на- лежить до ніякої воюючої сторони. Ці знаки, видно, його від бомбардування не врятували.

Футра

Михайла Туранського

ВИРОБЛЕНІ У ВЛАСНІЙ ФАБРИЦІ

Great Savings To Be Had By Ordering Your PERSIAN LAMB COAT NOW!

A new and complete selection of Persian Lamb skins on hand. All fresh pelts matched by our experts. At varied prices to meet every woman's budget.

Style, quality and workmanship are combined in our coats. Select your own matched bundle and your choice of style, combine these into a beautiful coat made to your individual measurements.

Prices will be higher next Fall. That is not a prediction—it's a fact. If you contemplate buying a new fur coat, now is the time to avoid those high prices.

Knowing what is ahead of us, we have invested heavily in fine skins and are prepared to pass the saving on to you.

For a small deposit your coat will be made up and gradual payments can be made during the summer months. We will hold your coat in our cold storage vaults until the fall.

Hammer Brand
SOFT-DRAPE PERSIAN LAMB
Masterpiece
OF THE FURRIER'S ART

BUY YOUR FURS WITH CONFIDENCE AT

MICHAEL TURANSKY

Виробництво Футер Від 1919 Року

350 Seventh Avenue,
New York, N. Y.

Between 29 & 30 Sts.
16th Floor

Lackawanna
4-0973

ВЧАСНЕ ЛІКУВАННЯ НЕДУГИ ПІСТРЯКА

Лікарі пропонують правильні оглядини як поміч у поборо- ванню рака.

Хоч квітець був призначений проквітати, президента місяцем для поборо- вання пі- стряка, то і однак боротьбу проти тої недуги треба вести постійно кожного місяця, як-що мають прийти бажані у-спіхи. Таку заяву зробило А- мериканське Товариство для Контролі Пістряка.

Хоч у Злучених Державах та недуга займає друге з ряду місце серед причин смертно-

сти, то часто її можна виліку- вати, якщо вчасно вислідже- на і на самих початках лікува- на. Дятого вказування пуб- ліці на вагу періодичних лі- карських оглядин це перший крок для поборо- вання недуги, як подають урядовці ме- дичного товариства.

У випадках недуги пістряка грудей, котрі становлять най- більш звичайну форму тоїж недуги, при допомозі точного медичного догляду вилікувано около 4,000 жінок на протя- зі останніх двох місяців.

Однак на протязі того самого часу, поверх 14,000 померло на недугу пістряка грудей. Медичні власті твердять, що я- ких 9,000 людей можна би бу- ло врятувати, якщо б було примінене вчасне лікування.

Ціле лихо полягає в тому, що на самих початках тої не- дуги людина часто не відчу- ває ніякого болю і дятого люди не хочуть вірити, щоб з ними діялось щось погане, особливо, коли їх нічого не болить. Тимчасом недуга мо- же розвинути до тої міри, що лікування покажеться вже неможливим. Наприклад, одна з перших ознак недуги пістря- ка грудей це часто невелика

тверде гульочка. Вона може не боліти, і бути невидною для ока, за винятком, що її можна відчутти при допомозі дотику. Однак на кожну таку ознаку треба звернути увагу, компе- тентного лікаря. Медичні спе- ціалісти заявляють, що це не мусить якраз бути початком росту пістряка, але однак ні- хто не повинен отягатись від повних лікарських оглядин. Інший незвичайний стан гру- дей може бути ознакою пі- стряка, або ні, але завжди треба засягати опінії лікаря.

Ті лікарі спеціалісти, котрі займаються лікуванням пі- стряка, кажуть, що число ви- падків недуги пістряка грудей постійно збільшується. На кожних вісім жінок, в котрих була розвинена та недуга 1920. року, тепер припадає по оди- нацяти таких, що падають її жертвою, або збільшення на 35 відсотків за останні 20 літ. Однак стали винаходи і розви- ток медичної науки відносно недуги роблять свій поступ в лікуванні постійно зростаю- чого проценту випадків пі- стряка. Лікування пістряка грудей сьогодні переводиться при допомозі операції, пересві- тлення (екс-рей) або радіа, по- одиноко або в сполучі.

Статистичні таблиці, які пе- реховувались довгими роками, виказують, що ті жінки най- більше виставлені на недугу пістряка грудей, котрим вже минуло сороковий рік життя. До тої групи належать дев'я- десят відсотків усіх випад- ків тої недуги. Але далі ви- следи показують, що побіль- шилось число жінок, діткне- них тою недугою, будучих у віці около тридцять років жи- ття. З певних, дотепер ще не- ясних лікарям причин, у без- дітних жінок скорше розвива- ється недуга пістряка грудей ніж у матерей, котрі кормлять

НАЦИСТИЧНИЙ АГЕНТ.

Д-р Курт Гейнріх Ріт, бу- вший німецький посол в Ав- стрії, арештований недавно в Нью Йорку як „Перший наці в Америці“. Мовляв, він удає туриста, що подорожує по краях, котрі німецький уряд збирається нападати.

грудьми своїх дітей. У чоло- віків пістряк грудей являється рідким явищем, хоч від часу до часу доносять про такі ви- падки.

Медичні власті ще до цих пор не знають точно причин пістряка грудей. Однак наука в тому напрямку даліше ро- бити свій постійний поступ. Але лікарі є певні того, що через кооперацію публіки, даліше через добровільні пе- ріодичні лікарські оглядини, недугу можна завчасу виследи- ти та успішно лікувати. Даль- ше вони кажуть, що коли бу- де кооперація зі сторони пуб- ліки, то вчасне лікування пі- стряка грудей принесе бажані успіхи в трьох випадках на кожних чотирьох.

Загальна Рада, — ФЛС.

УКРАїнська ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ УСПІШНА ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІ В ЧЕСТЕР, ПА. буде обходити ПОСВЯЧЕННЯ НОВО-ЗБУДОВАНОЇ ЦЕРКВИ ПРИ ТРЕТІЙ І ВОРД УЛИЦЯХ В НЕДІЛЮ, 15. ЧЕРВНЯ (JUNE 15, 1941)

Порядок Торжества: в 9. рані стрічати будуть Вишукані- шенного Отця Владика ІОАНА ТЕОЛОГІКА міщанський парох з священством, майором міста та містичним українцями при вході до міста. Виступ у Турло Парку приїде Іх Пресвітерів пресві- тер Комітет Бухали Теолог Сорока. По приїзді поїхати місцеві і позамісцеві організації до нової церкви.

В 11. рані АРХІЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА при асесті да- вних і ближніх доколичних священників. По Службі Божій по- свячення усього каменя.

У 2. пополудні СВЯТОЧНИЙ ОБІД та СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ. який вісипають: місцевий Хор Ісуса, з Філадельфій Хори: Ко- шачи й Козацький; з Трентону Хор Бандурист. Також буде бра- ла участь Оркестра з „Дуни Скул“ під управою п. Корб. Сподіємось мати Хори з Нью Йорку і Насейку. По Концерті ЗАБАВА з ТАНЦЯ- МИ при першорядній оркестрі.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ!

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК У ВУНСАКЕТ

В НЕДІЛЮ, 8. ЧЕРВНЯ (JUNE 8, 1941)

(НА ПЛОЩІ БІЛЯ ЦВІНТАРЯ В Е. BLACKSTONE)

Весь дохід призначений на будову Нової Церкви! Українська Православна Громада — просить всіх братів-укра- їнців з околиці прийти й разом забавитися! Музика добірає. Страви смачні! Десять грошових нагород. — Вразі непогоди забава буде в салі: 74 Harris Ave.

В ШВЕДЦІ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

СТОКГОЛЬМ. — Свобідна Швеція теж має вже забагато клопоту з комуністичними агі- таторами. Мабуть тому пере- ведено туди в осідку централь- комуністичної партії, в редак- ції комуністичного часопису та по інших комуністичних центрах у цілій Швеції.

НАФТА В БРИТІЙСЬКИХ РУКАХ

Нафтові джерела в Мозулі мають бути вже хоронені бри- тійськими військами. Німці, що мали бути в Мозулі, втекли. Опановання Іраком дуже змінило ситуацію в користь британців.

ВИКАРД ПРО ЗРІСТ ФАРМЕРСЬКИХ ЦІН

ВАШИНГТОН. — Секретар хліборобства Викард, заявив, що назагал фермерські про- дукти підскакують на цінах. Зо- крема підуть вгору ціни на сири і спорошковане молоко.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

ПАРОХІЯ укр.-кат. церкви Преч. Д. Марії у Форд Сіті, Па., потребує сейчас ЛІКОУЧИТЕЛЯ, котрий уміє би діти, провадити хор і давати пред- ставлення. Самітні мають перше- ствство. Платня після умови. Писати на адресу: MARTIN OPALKA, 127-30 1123 — 6th Ave., Ford City, Pa.

МЕШКАННЯ ДО ВІНАЙМУ

ДО ВІНАЙМУ три гарні кімнати, купальня, парове опівання. До фронту рент \$26, на подвіря \$20. Суперінтендент говорить по україн- ськи. 419 E. 12th St., New York City 126,89

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомагання шлунока й випробувані комірні ліки й зела, а не найшли полегші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Мілертона, котрих не запарюється ні варитись, а споживається в натуральній формі. По житті пробку переконаєтеся, як скutoчно діляють в недомаганнях галях, як кваси шлунока, гази, не- стравності, запір, брак апетиту, біля, голови й інші недомагання, котрі походять зо злого травлен- ня. Щоби переконались, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта

по знижених цінах.
[] \$1.00 за 1 коробку Мілертону
[] \$1.50 за 2 коробки Мілертону
[] \$2.00 за 3 коробки Мілертону
Питайте за зіллям Мілертон у нашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK, N. J.

Single package not sent COD. Small postage stamps acceptable. Ці ціни важливі лише при замовлен- ні просто з головного офісу.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАїнський ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПЕРШИЙ УКРАїнський

ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІЮ І ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цією прегар- ною металесою труною, двома автом. караваном, балсамуванням, вжи- нанням Похоронного Лому і т. д. \$295.00

Всє, чого треба, а винятком оди- ня й належитостей за церковну відправу й цвинтар.
S. KANAI KAIN
433 State St., Perth Amboy, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАїнський ПОГРЕБНИК
Обслуга шпир і чепса
Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.,
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

Branch office (Plain):
969 SOUTH BROAD STREET,
TRENTON, N. J.
Phone: Trenton 8588

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАїнський ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
cor. E. 155 St., BRONX, N. Y.
Tel.: Melrose 6-5577

СТАВІЙТЕ В РЯДИ УКРА- їнського НАРОДНОГО СО- юзу, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСІЛЬНІШОЮ УКРА- їнсько - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗА- ЦІЄЮ.

В КОЖНІЙ УКРАїнській ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

ТАРЗАН, ч. 322. Отрута.

322- Krago retained the deadly potion, and handed the other to Tarzan.

"HOW DO I KNOW YOU HAVE NOT POISONED MY DRINK?" THE APE-MAN DEMANDED. THIS WAS EXACTLY AS Krago HAD FORESEEN.

"IF THE GREAT BWANA SUSPECTS ME," HE REPLIED, "WE'LL EXCHANGE CUPS."

THEN Krago EXTENDED THE POISON DRAUGHT TO TARZAN!

Крага задержав у своїй руці кубок з отруєю, а другий ку- бок, без отрути, подав Тар- занови.

„Як я можу знати, що ти не ввів до мого напитку от- рути?“ — запитав Тарзан. Сталось те, що точніско пе- редбачував Крага.

„Коли великий пан підозрі- ває мене“, відповів з чемним уклонем чарівник, „то я замі- няю з ним свій напиток“.

Після тих слів Крага відтяг- нув наставлений Тарзанови кубок і залишив його собі, а Тарзанови дав другий.